

DRABA DELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an Pt. bănel, industrii, toate inst. part. și publ. 200.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:

ARAD Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 19-91

„Mai presus de toate, hotarele”

Confratele „GORJANUL” în Nr. 19 din 11 Mai a. c. re-produce sub titlul de mai sus un articol apărut în „România Viitoare” semnat de către dl N. N. Crețu, din care redăm partea care privește presa, care nu ține aprinsă făclia naționalismului, după cum urmează:

„Nu se poate concepe atitudine și acțiune — nici chiar simplu postulat sentimental — pe plan naționalist, fără imaginarea integrală a Patriei în hotarele ei politice; iar aceste hotare sunt acelea, pe care le-a predestinat natura și le-a consfințit istoria de două zeci de veacuri pe pământul Daciei lui Traian.

Ideologia naționalistă sau politică românească, fără convergență spre acest imperativ suprem, înseamnă farsă sau zădărnice.

Iată de ce ne surprinde, în unele acțiuni și în unele publicații, retente sau actuale, absența sau modicitatea acestei preocupări, mai ales când atari manifestări se pretind naționaliste.

Preocuparea de hotarele României trebuie să ne fie rugăciunea, porunca și aspirația de fiecare zi, obsesie ca aceea cu care bătrânul Cato obișnuia conștiința romană, amintindu-i mereu că, puterea Cartaginei trebuie dărâmată.

Iar dacă azi n'o putem exprima cum vrem și nu o putem striga cum trebuie, să învățăm a ține mereu prezentă în conștiințele noastre, pregătind astfel îndărijirea împlinirii de mâine.

Misiunea aceasta de a ține

Prof. dr. Sextil Pușcariu la Berlin

Președintele Institutului român la Berlin va ține o serie de prelegeri la Universitatea berlineză. Cu ocazia primei conferințe, el va vorbi despre „Romanii în spațiul Dunărean”. Prof. Pușcariu este unul dintre cei mai buni cunoscători ai istoriei limbii române.

mereu trează conștiința românească pe această chestiune, cade în sarcina în primul rând a noastră, a naționaliștilor, a intelectualilor și-a presei lor.”

Noi împărtășim întocmai ideologia d-lui N. N. Crețu,

Distribuirea cartelelor

București. — Ministerul Economiei Naționale face cunoscut că, distribuția normală a cartelelor, din Capitală, a început, simultan pentru zahăr, ulei, făină, carne și pâine. Se atrage atențiunea publicului că, distribuția cartelelor este o prevedere de ordin administra-

cu privire la hotare, „Mai presus de toate”, și regretăm din suflet că nu putem susține după cum am dori durerea Neamului, însă acest lucru, independent de voința noastră.

VASILE I. OSTOIA

tiv, în vederea reglementării consumului și punerea în aplicare, se va face mai târziu.

În restul orașelor din țară, cartelele se vor distribui mai târziu, la data și după normele, ce se vor comunica din timp.

Valul grevelor în Statele Unite

(ESS). — Războiul și legea de ajutorare a Angliei a avut darul să deslănțui în Statele Unite o luptă socială, foarte primejdioasă pentru industria de armament, luptă care are tendința de a se transforma într-o criză socială, așa cum America nu cunoscuse până acum. Cele două organizațiuni muncitorești din America, care numără mai multe milioane de membri, și-au formulat pretenții cu privire la ridicarea salariilor și la îmbunătățirea condițiilor de muncă, pretenții pe care întreprin-

torii nu pot să le satisfacă fără o modificare radicală a actualului sistem de lucru din Statele Unite. Pentru a obține revendicările lor, sindicatele muncitorești provoacă greve uriașe, în special în fabricile de armament, acolo unde încetarea lucrului aduce cu sine și paralizarea oricărei activități în alte întreprinderi legate de producția primelor. Din cauza acesteia producția a scăzut în multe fabrici, fapt care va avea urmări grave pentru acei care și-au pus atâtea speranțe în ajutorul american.

Un jubileu de 25 ani

Serbarea scriitorului prof. Lucian Costin

Caransebeș. — Joi, 15 Mai a. c. și-a serbat dl Ion Gh. Costinescu, — scriitorul Lucian Costin, — profesor titular definitiv la catedra de geografie a liceului „Traian Doda” din localitate, jubileul de 25 ani de profesorat în cercul colegilor și colaboratorilor d-sale.

Apreciatul profesor și scriitor în decursul celor 25 ani a depus o prețioasă muncă în domeniul didactic, desfășurând totodată o rodnică activitate pe terenul literar.

Domnia sa este membru activ la „Societatea Scriitorilor Români”, „Societatea Regală de Geografie” și membru corespondent al Academiei din Munchenă, iar pentru meritele domniei sale, i-a fost conferită medalia de argint de către Academia Germană din Munchenă.

Din parte-ne îi urăm distinsului profesor literat LUCIAN COSTIN, spor la muncă și o activitate rodnică cât mai îndelungată.

V. I. O.

COLONELUL AL. VASILESCU — LASCAR

S'au împlinit, de curând, doi ani dela moartea colonelului-erou Al. Vasilescu-Lascar, fost președinte al „Ligi Sacre Naționale Române” și al asociației „Cavalerii Virtutea Militară”. Mi-am adus aminte de figura legendară a colonelului Al. Vasilescu-Lascar, om de inteligență superioară, distins gazetar și scriitor, conducătorul ziarului „Victoria” (care a apărut timp de aproape 20 de ani), cu ocazia acestei triste aniversări. Și-mi fac bucurios datoria de-a reîmprospăta, în mintea celor cari l-au cunoscut, amintirea colonelului Al. Vasilescu-Lascar, pentru că m'a legat de el în puținul timp, în care l-am avut aproape cu gândul și dorul) o prietenie curată și mare. Răspunzând unei invitații, pe care i-o prezentasem, imi scria la 19 Ianuarie 1938.

„Mult stimate domnule Bulucea, mai întâiu îți urez un an nou cu noroc, sănătate și tot ce-ți dorește inima d-tale de bun român și prednic apostol al satelor noastre românești. Te rog să vești că, nu ți-am răspuns la scrisoarea ce mi-ai scris-o. Cauza: am fost tulburat, mohorat și bolnav. Și apoi, nu mai aveam cărți; eu am făcut greșala, că le împărțeam la aparținție, fără ban, în dreapta și'n stânga; pentru reclama „Ligi Sacre Naționale” („Totul pentru Neam”), care a avut slab ecou în țara noastră, unde reușese numai demagogii și exorcizii.

Mulțumesc pentru versurile omagiale.

Primește, te rog, sentimentele și soluțiile mele distins.

Colonel Al. Vasilescu-Lascar

Cu această ocazie m'a trimis „drept amintire” lucrarea „Totul pentru Neam”, precum și volumele: „P. lule” (ed. „Victoria” 1936) și „Căpitanul Vaj”, pe care m'a însemnat următoarele: „Domnule Bulucea, așa-mi z'ceau camarazii, iar amicul și camaradul meu Gen. de Divizie N. Samsonovici, fost Min. de Războiu și Șef al Marelui Stat Major, imi zice și azi, „idee”, că eram ca un trăznit văjind. Cel mai m'e român să-și fi făcut datoria ca mine, ori să și-o facă pe victor și Țara va trăi veșnic. — Col. Al. Vasilescu-Lascar”.

Naționalist desăvârșit, Colonelul Al. Vasilescu-Lascar a scăpat — ca prin minune — de un atentat pregătit, la Alba în 1927, de însăre-nării de neam. Fapt este că, născarea românească a colonelului Al.

Vasilescu-Lascar a fost o merituosă încercare de redeschidere națională, semnând — cu zece ani mai devreme — dezastrul la care am ajuns. Decorat, invalid de război, sacrificat al unei cauze naționale, colonelul Al. Vasilescu-Lascar a trebuit să sufere mult pentru conduita pe care și-a impus-o, — pe care a respectat-o cu sfintețe.

A murit la 2 Ianuarie 1939, la ferma sa din Frunzănești—Ilfov, uitat de publicul românesc pentru care pierduse o strălucită careră militară și părăsit de prieteni.

Și mi-a revenit m'e rolul trist de a fi cronicul unei amintiri, pe care am copleșit-o pe răboiul sufletului meu adânc, pentru că dincolo de săracele noastre înțelegeri omenestii, colonelul Al. Vasilescu-Lascar să se poată bucura de-o aducere aminte, îndolată și amară. Mi se pare că există un destin al marilor oameni, care pustiește înțînării familiare și situații. Așa a fost și destinul lui Al. Vasilescu-Lascar.

La 25 Ianuarie 1938 mi-a scris o carte postală, pe care o reproduc în parte:

„Stimate domnule Petre A. Bulucea, răspund cu plăcere. „Victoria” va apare cât timp voi trăi eu și voi încerca să o dezvolt. Dar asta nu depinde de mine, ci de vreața lui Dumnezeu și a oamenilor de bine. Eu o scot numai când am parăie. Acum vreau s'o scot la aniversarea zilei de 6 Februarie, când îngerii cerurilor m-au purt curuna albă de poel al dreptății și ești primii cu plăcere un articol dela dv. Apoi voi mai scoate un Nr. fest în Mai, când se împlinesc 20 de ani dela apariție. Vă mulțumesc foarte mult pentru versurile omagiale. Cât primește m'ca donat'e de cărți n'aveți de ce să-mi mulțumiti: eu, de ani îndelungați, de când am tot trimis „Victoria” și plușorul L.S.N. și altele cărți ce am tot făcut. — până la dv. n'am primit decât o mulțumire dela niște invalizi de război publicată în „Victoria”. De atunci sunt vreo 2—3 ani. Și asta de acum m'a surprins că, se mai găsește câte un om drept și cinstit, care se ostenește să dea Cezarului ce este al Cezarului, — când toată lumea umblă după ciolane. Și pentru care vă mulțumesc!”

Col. Al. Vasilescu-Lascar.

Citorule aminteste-ți de colonelul Al. Vasilescu-Lascar.

PETRE A. BUTUCEA

ESTETICA POETICĂ

de LUCIAN COSTIN

I. INTERIORIZAREA

D. Reflexele și gradățiile lor

Fermentul sentimental din faza asimilării și localizării are nevoie de o radiațiune psihică. Din orice fază a analizei psihice reflectează o senzație, prin intermediul fermentului, asupra cului. Acest proces e de multe ori atât de spontan, că abia ne dăm seama. Derivatificarea spiradică îl reține și trebuie să-l rețină și pentru artă.

Când ne gândim la reminiscențele amintirilor cu ani și cu zeci de ani îndărăt, când noi le tratăm după un deceniu, două sau chiar trei, cu cât farmec scormonim această stratificație a reflexelor și câte gradății nu i-le cucerim pentru a reconstrui aceea ce n'am fi crezut vreodată că ar fi posibil. În ce consistă deci reflexele? În senzații

localizate și asimilate începe o reconstruire și reproducție a faptelor și fenomenelor diverse după un proces de fermentație. În acest proces germinează o energie nouă de radiațiune: reflexul. Actul sensorial de reproducțiune a unui sentiment ni-l redă reflexul sub forma de acțiune. Când începem a acționa și a reflecta privirile noastre, începem a analiza reflexele după gradățiile lor. Se știe că un reflex e un generator eminent.

Privind de ex.: marea cu talazurile ei, impresiile senzorii vor fi desigur colosale, ele vor avea în-

să diferite gradății. Imensitatea ei cu valorile imense vor produce gradățiile cele mai puternice, mai marcante, adâncimea și pericolele ei alte gradății puterice. Azurul, orizontul, jocul razelor, pitorescul talazurilor, viața maritimă, vor avea alte senzații, alte gradății ale reflexului nostru spontan. Cum vor fi ultimele gradății? Imensitatea și adâncimea reflexelor asupra psihicului noastre colosal și spontan eace înseamnă că, gradățiile reflexelor sunt nespuse de puternice și ne captivează memoria pentru totdeauna. Azurul, pitorescul și ce-

lelalte senzații se stratifică în cetul, ochiul le analizează spontan și spiradic coloratura naturii, apei, cerului și supusă succint analizei ochiului. Și aceste gradății ale frumuseții îi cuceresc pe om, însă nu vor avea acea intensitate, ce o au frica și groaza. Căci suntem pe un vapor întâi ne obsedează germenul friciei, când am scăpat de acest germen, atunci ne gândim la splendoarea mării. Dar câte considerente de utilizare nu le are marea.

Lucian Costin

(Continuare în pag. 3-a)

Informațiuni

București. Industria Agricolă Ardeleană S. A. a fost autorizată printr-o decizie a ministerului economiei naționale subsecretariatul aprovizionării să fabrice și să livreze până la 15 Iulie 1941 în orice parte a țării peste cota de fabricație ce i s-a atribuit prin decizia ministerială No. 124, orice cantitate de drojdie comprimată necesară consumului intern, dacă fabricile

regunilor respective nu pot satisface cererile. Industria Agricolă Ardeleană S. A. din Arad e obligată a satisface de urgență toate cererile, ce i se vor adresa până la 1 Iulie 1941. Prețul maximal de vânzare al drojdiei comprimate va fi pentru aceste vânzări ex-cotă, cel fixat prin decizia mai sus arătată, din 12 Februarie 1941.

Pardesiuri, haine, curată și vopsește **HOSZPODAR** Magazin: **Eminescu 3**
Intreprinderea: Stroescu 13 Impregnăm paltoane balon

Nouile tarifyuri pe

Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria

Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria aduce la cunoștință că, tarifele de mărfuri în vigoare la data de 1 Mai 1941 se majorează pe

data de 1 Iunie 1941 cu 25%. Pe aceeași dată se majorează cu 25% și tarifele de bagaje și transporturi colective. Deasemenea pe data de 1 Iunie se sporesc în general cu 25% și toate taxele tarifare pentru călători. Pe aceeași dată se va spori și tariful abonamentelor.

Publicațiune

Aprobările pentru cumpărare de cauciucuri, pentru autovehicule, se dau de către S. S. I. A. A.

Cei ce doresc a-și procura, se vor adresa Cercului de Recrutare Arad (Biroul Rechițiilor) care va verifica actele ce le dă dreptul de a cumpăra și starea cauciucurilor și își va da avizul după care S. S. I. A. A. va aproba eliberarea cauciucurilor contra cost dela fabrica Banloc. p. Comandantul Cercului Recrutare Arad Maior:

DRAGOMIR

Șeful Biroului Rechițiilor
Maior: I. SEREDAN

U R A N I A
Cinematograf german

AZI! PREMIERĂ!
 Repr.: 5, 7.15, 9.30
2 ore de răs cu hohote!
 Cea mai formidabilă comedie a sezonului
THEO LINGEN
 Gustav Fröhlich
 Gusti Huber
 Hilde Krahl în
„FETE DIN BALET”
 Doriți să Vă distrați bine: veniți să vedeți cea mai ilariantă comedie a anului în regia lui:
Theo Lingen
 Jurnal: Războaiele din Jugoslavia și Grecia.
Ocuparea orașului SALONIC de trupele germane

Cinema **CORSO**
 Telefon 23-64

Repr.: 5, 7.30, 9.30
Idolul bărbaților, ispititoare vedetă a ecranului, actrița de mare anvergură, supranumită și **Regina Sex-Apeal-ului american**:
ANN SHERIDAN
 ne farmecă în puternicul film
ESTI UN INGER
 cu **Humphery Bogart, Felix Bressart și Jeffrey Lynn**

Sindicatul cultivatorilor de sfeclă de zahăr din Arad și Banat

aduce la cunoștința agricultorilor cultivatori de sfeclă următoarele:

Fabricile de zahăr sunt datorate a plăti cultivatorilor următoarele avansuri:

1. După răirea semănăturii de sfeclă 1750 lei de jug. cad.
2. După săparea a doua 750 lei de jug. cad.
3. Cu 8 zile înainte de începerea scoaterii 500 lei de jug. cad.

Prețul sfecelei predate, fabricile sunt obligate a-l plăti cultivatorilor în două rate și anume: 12.000 lei de fiecare cantitate de 10.000 kg. sfeclă până la 15 Decembrie 1941, iar restul până la 20 Ianuarie 1942.

Prețul de bază a sfecelei preluate s'a stabilit în suma de 16.000 lei de 10.000 kg. cu mențiunea, că după livrarea recoltei, se vor examina chel tuielile de cultivare și pe aceasta bază se va stabili preț unitar majorat a sfecelei de fapt lichidabil.

În afară de prețul de preluare, cultivatorul are drept la 7 kg. zahăr de fiecare 10.000 kg. sfeclă predată.

Vânător de frunte . . .

— Nați văzul pe aici un epare schiop?
 — Nu. D-la l-ai rănit?
 — Asta nu, dar l-am călcat pe picior.

Bunica la un concurs atletic

— Doamne, Doamne, de ce n'au plecat și oamenii aceștia cu ceva mai de vreme, acum n'ar trebui să alege așa...

Cunoștință la stradă

— Domnișoară, imi dați voie să vă ofer umbrela mea?
 — Da nu plouă, domnule!
 — Ce, parcă eu am umbrelă?

Senzațe la țară

Un orășean, fiind în vacanță la țară, dimineața făcea niște exerciții de gimnastică în aer liber, îmbrăcat în pijama, observă că prin crăpăturile gardului niște curioși săteni îi iscodesc activitatea și totodată se adresează și celorlalți trecători:
 — Veniți, oameni buni, a sosit ciroul. Un comediant se și produce în curtea lui baci' Ilie...

Mândrie părintească

— Fiul meu a câștigat mulți bani cu vioara lui.
 — Și eu am cumpărat fiului meu o vioară dar n'a câștigat cu ea nici un ban.
 — Numai că fiul meu nu știe să cânte din vioară.
 — Și totuși câștigă bani cu ea?
 — El capătă bani, ca să nu mai cânte, de câte ori începe să exerseze!

Concurs de frumusețe

— Ai auzit că s'a organizat un concurs de frumusețe al nasului?
 — Cine a câștigat?
 — O doamnă de 60 de ani.
 — Ce au spus concurențele tinere?
 — Au plecat cu nas lung...

Un testament ciudat

Recent a murit marele pictor spaniol Josef Maria Acosta. Prin testament, aceasta a hotărât ca toată averea, în valoare de mai multe milioane pesetas, și casa sa să treacă în posesia statului. Bani disponibili vor fi întrebuințați pentru încurajarea artelor, iar casa va fi transformată în muzeu. Conform dorinței decedatului, toate picturile sale vor fi împărțite în două grupuri. Picturile, care după părerea pictorului sunt proaste, vor fi nimicite „pentruca să nu circule în lume atâtea picturi proaste ca până în prezent”, cum a afirmat personal în testamentul său. Picturile bune vor fi expuse în noul muzeu, precum și în muzeele din Madrid și Granada.

Sandale de vară

pentru doamne, domni și copii mare asortiment la

Frații Apponyi
 magazin de încălțăminte și modă bărbătească
Arad, vis-à-vis de Primărie

In stofe și textile nu sunt lipsuri

De unele articole suntem izbindu din timp, pentru sezonul de vară, atât cu stofe pentru doamne și domni, cât și cu alte articole de îmbrăcăminte.

Popularea firmă, delazându-se vremea, procurarea ființarea ei, și-a propus cu articelelor de îmbrăcăminte cerirea încrederei publicului, se etalează pe primul plan. In numărul din Lunea în zi trecută, am comunicat deja că, Motiu din Arad, cu cunoscute firma începe sezonul de vară ta prevedere grijulie și-a arăta sortat bogat și variat maga-

COLȚUL LITERAR

LICEU

LUI N. CARAGATA

Atădată toamnele se răspeau peste caele și vise,
 Cu frunze vestejite și chin adolesceri...
 Butucea, — elevul din clasa 4-a B., cu dorurile 'noînse,
 Rătăcea pe străzi întorlockiate, — inocent.

Uniform, zilele scutură peste noi amintiri și întristări
 (Azi revolta anilor de fărâci s'a sfârșit), —
 Mai căutam, zădarnic, prin albume, fotografii — căci alte zări
 De fum, prea mohorâte, de-acum ne-au copleșit!

PETRE A. BUTUCEA

Decor primăverian

INFLOAREA

Un inger pe a nopții coarde line
 S'a scuturat aripele peste grădina
 Și dimineața ramurile pline,
 Erau de floare albă și lumină.

SOARE

Pe fluturi de aur din răzoare
 M'an pălpăit iar visele curale
 Și sunt de rouă clare de candoare,
 Din ghiocci de lună înșirate.

NELINIȘTE

Pe aripe de rândunele soarele s'a odihnit razele
 Și cerul s'a plecat pe vârful brazilor azarului
 Lumina a primit cu brațele deschise berzele,
 In zarea care-și culegea din florile de rapită aurul.

Și apusul va veni încurând de va ucide lumina,
 Unde se ascunde oare atunci atâta viață,
 Iar cerul de ce s' desface cu stele grădina,
 Dacă iar o să le ascunză mâine de dimineață.

Alex. S. Jebeleanu

DOR

Eu sunt sicriul tristei mele inimi
 Și'n jurul meu privesc cu ochii stinși,
 Mi-e sufletul o stepă fără margini
 Și gândurile-mi aștri neatinși.

Alerg pe'nținsul stepelor uitate
 Și mă lovesc de domuri sau de vânt,
 Nu simt nimic și'n nesfârșita fugă
 Abia ating fierbintele pământ.

Acum mă văd la umbra unor pietre
 Ce se ridică, sboară, pân' la cer;
 Poate sunt piramide, sunt morminte,
 O umbră uriașă de mister.

Vreau să pătrund și eu în vechea piatră
 Cu bietu'-mi suflet ne'nțeleș, strein...
 Mi-e greu să-l simt, să-l duc mereu cu mine
 Și să-l târăsc prin lumea de venin.

Mi-e dor de un pământ fierbinte, aspru,
 Mi-e dor de stepa sufletului meu,
 De țara cu gigantice morminte,
 De-o altă lume imi e dor, — mereu... Verona Brateș

Cetatea cu doruri...

In mine se frământă dor și vise
 Iar sufletul mi-l simt ca o cetate
 În care zac, cu toatele, uitate
 povești și basme ce nu au fost scrise.

Pe căile din suflet — neumblate —
 au înflorit târziile narcise
 a viselor în cetățuie 'nchise
 și-aș vrea prin viață să le văd purtate.

Dar tot mai mult m'apasă azi veșea
 și tot mai mult mă pierd în neștință
 când creșter' aurore dimineața.

Atunci deschid și porțile cetății
 pășind cu dorurile'n nepuțință...
 ...Și plec spre căile singurătății...

MIRCEA EMANDE

RECENZII

Cartea Albă
ADONIS 1935

ADONIS, — colecție de cărți și caete de poezie, înființată în 1935 de: Grigore Ancu, Paul Bărbulescu, Ion Hor'a Munteanu, Gheorghe M. Manolache, Cristian Sirbu, Virgil Treboniu — care prezintă literatura autohtonă într-o formă bine încheiată și apare ca o producție tipică a unui regim spiritual special, a scos de curând de sub tipar, redactată sub auspiciile sale, o lucrare intitulată „Cartea Albă”.

Poezii dela ADONIS, conștient că, artístul constituie un factor de educație și coeziune socială înăuntrul, iar în afară un factor de promovare națională, analizează cu o succintă și amplă competență valorile creatoare, cari fac parte din această grupare.

CARTEA ALBĂ este un omagiu adus artei pure, în care poezii dela ADONIS, prin versuri animate

de duh autohton și de o sensibilitate accentuată, se avântă spre zonele eterate ale artei poetice.

„Cartea Albă” reprezintă — după cum afirmă C. PARLEA sub titlul „Cartea Albă, simbol poetic al Adonisului” —, simbolul spre continuă creație, spre veșnicul element cercetător în destinația poetică, fără de care arta ar fi inutilă și nu s-ar putea realiza”.

Poeziile vibrante și de spirit luminos din „Cartea Albă” sunt semnate de: PAUL BĂRBULESCU, NELLU CRISTESCU, PETRU HOMOCEANUL, MIHU DRAGOMIR, TRAIAN MIHAILESCU, GH. MANEA MANOLACHE, ION NEGESCU, ION HORIA MUNTEANU, C. PARLEA, CRISTIAN SIRBU, MIRCEA STREINUL și VIRGIL TREBONIU.

POEME

Colecția ADONIS

Cu tot sbuciumul furtunei destrănuite, care bănuie secolul nostru, cu toată tendința de mecanizare ale acestor turburi vremi, în care poezia tînde să dispară, poezii grupării ADONIS își continuă cu seninătate și curaj octavitatea, de descătușare a sufletelor, prin poezie, măcar pentru câteva clipe, din jocul macabru al prezentului.

În „POEME”, cartea a 97-a din colecția ADONIS, gruparea își continuă cu sfințenie misiunea propusă de a păstra cultul frumosului în sufletul generațiilor din prezent precum și celor viitoare. Închide în paginile caetelor și cărților sale manifestații de frumos, în toate conceptiile. Poeziile din aceste pagini luminează beznă în care a fost scufundat prezentul nostru, de haoticele evenimente, ca o rază palpătoare de lumină, elanul din ele fiind animat de idei altruiste și nemărginit entuziasm.

Adonis — e semnată de VIRGIL TREBONIU, urmează poeziile semnate: „Cîntec” de PAUL BĂRBULESCU; „Rămî în lut” de GH. BURDEA; „Noaptea, în August” de IGOR BLOCK; „Zonă umedă” de ILARIU CARPEN; „Case cu stofă” de NELLU CRISTESCU; „Ultima floare” de MIHU DRAGOMIR; „Rugămintele” și „Rînduri” de EUGEN ENĂCHESCU; „Puntea” de AUREL FEDIUC; „Prințre clipe...” și „Cîntec năuc” de PETRU HOMOCEANUL; „Carte poștală” de D. IOV; „Fata din brazi” de ALEXANDRU LĂNGU; „Sufletul poetului” și „Poesie” de GH. MANEA MANOLACHE; „Antologia lui GRIGORE ANCU”; „Tara Ardealului” de DIMITRIE MOLDOVANU; „Miraj” de ION HORIA MUNTEANU; „Odată” de ION NEGESCU; „N'am mîșcat” de ION MARIN NICOLA; „Suvotul” de PE-IOAN ROUAN; „Rînduri pentru moartea mea” de ION LARIAN

Fabrica de ghiată „FLORA”

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 33
vis-à-vis cu noua Casa Cerească

Telefon 11-41

aduce la cunoștință că,
Incepând dela 4 Maiu
livrează ghiată

artificială în cele mai bune condițiuni pe lângă următoarele prețuri oficiale fixate de Primărie:

1 tablă Lei 28.—
1/2 tablă Lei 14.—

Cu abonament plătit prealabil pe 1 lună:

1 tablă Lei 26.—
1/2 tablă Lei 13.—

Restauratorii și măcelarii beneficiază de o reducere de 25% pe lângă un abonament pe 3 luni

POSTOLACHE: „Dragoste” de MIRCEA STREINUL; „Caron” de VIRGIL TREBONIU; OMAGIUL ADONISULUI poezilor morți tineri: „Frunza de pe lac” de EMIL VORA; „Sonet” de ALEX. MIRCESCU.

Prin activitatea desfășurată, gruparea ADONIS ocupă cu demnitate una din cele mai înalte trepte din piramida culturii românești, în slujba căreia pune o seamă de opere nobile.

Iar din ultima strofă a poeziei „Tara Ardealului” de DIMITRIE MOLDOVANU, să facem un crez: „Tara Română, în strat carpatic, cu veche zidire, de veac, vom face altare de jertfă, deplin, cu piepturi, și brațe de dacl!”

ANGELA V. OSTOIA

Noutăți literare
Misionarism și artă. (Din viața unui cor)
de prof. Ioan Racoveanu-Nera

Azi, când străbatem printr-o criză mondială din toate punctele de vedere, se mai găsesc unii intelectuali de seamă, cari să aibă curajul, să publice câte ceva.

Un asemenea caz am întâlnit la preotul Racoveanu-Nera, parohul bisericii ortodoxe din comuna Ferdinand, jud. Severin. Sfința Sa a tipărit o broșură cu un titlu foarte potrivit vremurilor, prin care trecem: „Misionarism și artă”. În broșura de față se tratează despre viața unui cor și anume despre corul catedralei ortodoxe din Caransebeș. Aulorul invocă amintirile din viața de teolog și de corist. Lectorul găsește în paginile acestei broșuri o sumedenie de fapte necunoscute. Corul catedralei în anii trecutii a poposit în mai toate comunele din județul Severin, unde coriștii în frunte cu dirijorul lor prof. Constantin Vlodu, au fost întâmpinați de populația satelor cu multă bucurie.

Descinderi misionare așa cum au fost făcute și descrise de autor, se întâlnesc cam rar în zilele noastre. Și astăzi mai mult decât oricând, se simte nevoia imperioasă, dacă nu alte manifestațiuni de ordin cultural, să se revină de către corul catedralei Caransebeș, aceste descinderi misionare. Sugerăm această idee preotului Ioan Racoveanu-Nera, care sperăm în viitoarea broșură, să dea la iveală fapte și mai mărețe, decât cele descrise în broșura de față.

pe care o recomandăm tuturor amatorilor de „artă frumoasă”.

GHEORGHE LICA-OLT

AVIZ pentru agricultorii cultivatori de sfeclă de zahăr

Sindicatul cultivatorilor de sfeclă de zahăr din Arad și Bănat face cunoscut tuturor acelor agricultori, cari pe anul în curs au încheiat contract cu fabrica de zahăr și doresc să-și mențină dreptul la borhotul uscat, să-și anunțe aceasta intențiune sindicatului în scris sau verbal (Sindicatul Cultivatorilor de Sfeclă de Zahăr, Arad, B-dul Regele Ferdinand I, Nr. 41) cât de curând, dar cel mai târziu până la finea lunii Iunie. Aceia cari livrează sfeclă de zahăr cu trăsuri în curtea fabricii, nu-și pot forma drept la borhot uscat. Fiecare cultivator primește o cotă de 1% borhot uscat din cantitatea de sfeclă predată fabricii. Înscriserea la borhotul uscat se poate face numai individual și nu în grupări pe comune, cu arătarea numelui, domiciliului și a suprafeței de semănătură de sfeclă.

CELE MAI NOUI REVISTE DE MODĂ
CELE MAI ACTUALE III REVISTE,
CELE MAI BUNE CĂRȚI GERMANE de educație,
literatură de distracție, cărți de specialitate, ca și articole pt. cadou, precum și rechizite de birou, găsiți la recentul deschis depozit de specialitate

„Librăria Germană” ARAD, Str. Eminescu 28.

D. Reflexele și gradațiile lor

(Urmare din pag. I-a)

Deci un reflex se multiplică cu altele și astfel și gradațiile lor. Dacă eim o carte ce ne-a impresionat, reflexele se multiplică în noi și mișcările noastre se manifestă nu numai în interior, ci și în exterior, căci după fiecare idee bună sau rea ridicăm capul și contemplăm. Contemplarea însăși e un reflex. Stărînd în asidutate și

admirație se intensifică valoarea cărții și ajungem la premise despre atate prototipice. Reflectând litera cărții asupra intelectului nostru reflectăm și noi reciproc.

Din aceste reflexe se naște apoi suprarreflexul, care rămâne și se stratifică, apoi are vîdă tendință de efuziune, adică de un nou reflex; reflexul integral, suprarreflexul. Acesta e generator și creator. Căci în reflexele și gradațiile lor se manifestă voiața și tendința. După reflexe observăm cine și cum reacționează lumea externă și cum reacționează poetul, ce are să creeze. După reflexe ne orientăm în ce mediu laborează intelectul. Câte gesturi și câte nuanțe de mișcări nu ne agită în viață, dacă ne dăm seama de radiațiile voitei și ale intelectului. Ele substituie adesea graiul, ce poate nu-i da fiecărui la moment cuvîntul. Un singur reflex al ochiului dă atâtea sugete, în ele contemplăm complexul ideii și putem vorbi de o poezie a reflexelor. Există atâtea poezii, în care reflexele, substituite de cuvinte, și integrează concepția poetului, mișcările și causalitatea fenomenelor, se întregesc într-un tot armonios. Poezia nouă în îndrumarea ei de astăzi, e complet aservită reflexului. Umbre, gesturi, mișcări, liniște și iarăși mișcări cu toate gradațiile și nuanțele. Un exemplu: noaptea. În liniștea ei se mișcă atâtea siluete taciturne, distanța nu le poate acorda poeticul cuvînt de contemplațiune. La distanță distin-

ge omul, doar ușoare mișcări de obiecte ori ființe. Aceste mișcări le adaptează creatorul reflexelor sale introducînd nota armonizată pentru creația sa. Cu cât se depărtează silueta, scad gradațiile reflexelor, și atunci intervine poetul pentru a le împrumuta și adăuga pentru sine. Alt exemplu: un pâlce de herze, un sbor lent și aproape neobservat. Din mișcările lor își are poetul reflexele sale substituind cuvintele prin mișcări și viceversa cuvintele vor marea mișcările lente ale sborului. Mișcările și precipitațiile naturii: energia substituata prin apă, vînt, fulger, tunet, vîjăit, murmur păsărit, etc. o redă poetul prin forța verbului, care simbolizează aceste emanațiuni de energie. Dacă ne gîndim la gradațiile tăcerii eului nostru, la gradațiile bucuriei ori altor abstracțiuni, avem deasemenea reflexele cele mai grai toare și mai tipice. Din reflexe ne ridicăm fruntea și reacționăm, a reacționa însemnează pentru poet a prinde reflexele în mreaja intelectului și a le valoriza. Cîrind impresiile în și afara cului nostru natural, că ele se precipită după intensitatea lor, dar, nu mai puțin adevărat e, că imediat se asociază și reflexul. Impresia precipitată într-o străfulgerare a unui fenomen poate avea reflexul imediat concomitent. Care fenomene produc reflexe concomitente, care fenomene produc cea mai tare impulsivitate. Din corelația fenomenelor și a reflexelor rezultă imaginația contemplativă dacă fenomenele se precipită vertiginos și impulsivitatea se ridică la un mare potențial, atunci reflexele sunt concom-

tente; ele nu se mai stratifică, e reacționează la moment ulterior, ele totuși se stratifică pentru a produce suprarreflexul. În buimăceala, uluirea unei clipe, noi putem reacționa la moment, totuși revenim cu alte reflexe ulterioare. Astfel putem vorbi de o gradatie și stratificare a reflexelor. Insa anul e reflexul și alta e expresivitatea. Cum redă scriitorul literaturii aceste procese de gradatie. De câte ori nu ezită poetul și însăși asupra provenienței reflexelor externe pentru a le acorda celor interne.

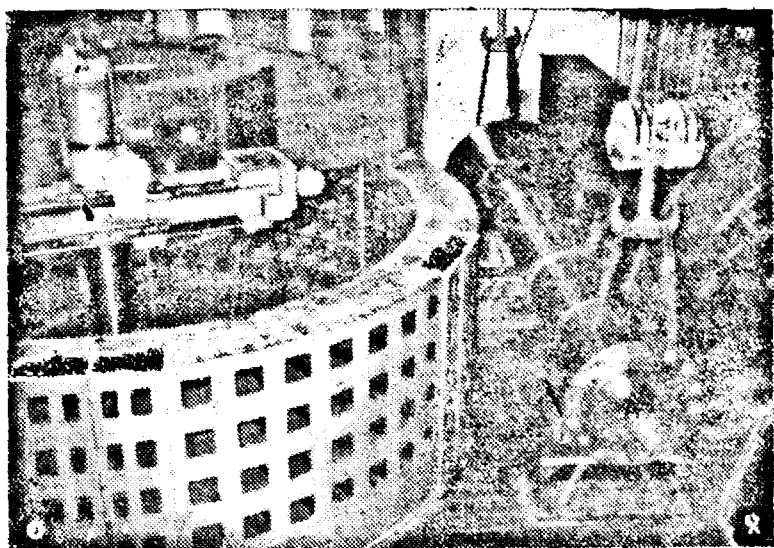
Corelația acestora are nevoie de un întreg arsenal de metafore, metonimii, onomatopoeie, etc. Unde e apoi mai departe aportul tehnical-linguistic. Căci metafora nu e decât structura tehnică a unei idei.

Ce să construiești, dacă nu alții, zicem verbul corelației al contrastului etc. Cu ce să construim nuanțele și gradațiile reflexelor? Iată atâtea chestiuni de amănunt cu care ne trebuie să completăm aceste considerații estetice asupra reflexelor. Și notez, nu mă refer numai la poezie, același lucru se poate spune despre orice gen literar. Intre medul nostru intern și cel extern, e o lume, lumea ideilor pe calea reflexelor. Înainte de a pricepe, a gândi și a crea, scurtăm ce se mișcă și acționează în jurul nostru, nu pomenim între reflexele interne și externe și dela această primenire pornim la imaginația contemplativă, care ne analizează întreg interiorul nostru pentru o reacțiune.

LUCIAN COSTIN

Cursă de slalom la Garmisch-Partenkirchen

Unul dintre uriașii generatori hidraulici construiți în uzinele germane Siemens pentru Mandat-ur-a

S'A DESCHIS barul — restaurant și hotel

„MELODY”

TIMIȘOARA, I. Fiecare zi program senzational — Beutur alese — Preciuri modeste — IN CURÂND SE VA DESCHIDE GRĂDINA DE VARĂ

Tăranul român din Banat

I. de Alex. S. Jebeleanu

Originea țaranului bănățean este aceluși fără nici o deosebire, de ceilalți români din Țara...

Și pentru a înțelege tundera ficăruui suflet, trebuie să-i cunoști religia, adică ideea de divinitate, existență la cele mai vechi popoare...

Deci vom începe cu religia.

Desvoltarea creștinismului în Banat, dacă am cerceta bine istoria, am găsi, că s'a făcut mai ușor ca în celălalte ținuturi.

Banatul fiind în calea misionarilor, cari aduceau cuvântul Domnului și veneau să se stabilească în „Dacia ferăcuiță”.

Unii mai clari, mai bine înțelegi la explicații, și cu credința bine prinsă în sufletul lor, iar alții cu credința mai slab interiorizată, deci cu un har de predicare mai slab.

In al doilea fel de sate, o negură deasă plutește, iar religia am putea zice că e interiorizată mediocru, deoarece creștinismul propagat aci, a fost de un har slab și n'a pătruns îndeajuns.

Influența religiilor grășite, cum ar fi secelele... se prinde cu ușurință în aceste sate.

Asfel de sate, sunt pentru stat o

primejdie de necrutat, deoarece își pierd echilibrul și tuncă pe drumuri greșite și lipsite de lumină. Și apoi în întineritul acela zic și ei ca orbul, căruia, era necesară o operație pentru a putea fi vindecat: „Dece să sufar eu durerea operației, când eu mam născut orb și nu știu și nici nu voiesc să știu cum e lumina!”

Tot din ramura religiei și bine înrudită cu ea, sunt datinile. Într-o definiție pe scurt și la înțeles, am putea zice, căci ele sunt: Niște valori sufletești, originale ale poporului român, sau împrumutate dela alte popoare; și sunt rămase din vechile credințe, iar apoi înfrățite pentru o dănuire a lor, cu creștinismul.

N-au fost scrise niciodată, ci sunt păstrate prin viu grai, d'n generație în generație. Au caracter moral, iar câteodată și influențe păgâne, din care cauză n'au fost luate în seamă de masele culte, c' dănuiesc numai în sufletul poporului dela sate.

Femeile bănățene, cu toate că sunt de obicei foarte vorbitoare, păstrează în secret aceste datini și nu le trădează decât celor de acelaș sex cu ele, și numai la o anumită vârstă. Pentru o casă din Banat este cea mai mare rușine luarea sau darea în căsătorie a unei fete din neam străin, și cât ai merge prin sate, n'ai găsi un asemenea caz.

Pătrundere creștinismului s'a făcut cu atât mai bine, cu cât religia era mai puternică înfrățită cu datinile.

Alex. S. Jebeleanu

SPORT

Bomba zilei la Arad

Pe arena Gloriei s'a marcat o duzină de goaluri dintre care 6 a primit Venus pretendentă la campionat, iar 6 Vulturii dela Lugoj.

Gloria-Venus 6:0 (5 0)

Duminică, 18 Mai, pe arena Gloriei s'a disputat matchul divizionar mult așteptat de sportmenii arădaeni, între Gloria și Venus, care s'a soldat prin înfrângerea zdrobitoare a venusistilor.

La fluierul d-lui Chicin s'au alinat următorii:

GLORIA: Gerold, Botău, Volentir — Șiclovian, Mladin, Micola — Igna, Șimândan, Fritz, Henegar și Bătrân.

VENUS: Burdan, Sfera, Negrescu Cearughiu, Fieraru, Lupas — Vladimirescu, Ploesteanu, Humis, Vălcov și Iordache.

Arbitrajul d-lui Chicin foarte bun.

Spectatori peste 3000. Timpul destul de frumos, iar terenul bun.

Ncredem că și-a închipuit vreun jucător sau vreun spectator, când a plecat de acasă, ca să vadă pe Venus jucând, să fie învinsă cu dezastruosul scor de 6:0.

Venus a format echipa cu cei mai buni jucători ce-i era cu intenția de a învinge pentru a obține cele două puncte destul de prețioase pentru ei.

CUM S'A MARCAT:

A marcat Fritz 3, Henegar 1, Bătrân 2.

Jocul începe la orele 5 și 5 minute. Mingea este pusă în joc de către gazde. Din primele minute arădaenii se aruncă în luptă vijelios și după 10 minute reușește să ajungă la poarta venusistilor, iar Fritz nu se gândește mult, înscrie primul goal, 1:0 pentru Gloria în minutul 10.

Nu trece decât 3 minute și Henegar cu un șot formidabil marchează în colțul drept al porți cel mai frumos goal al zilei, 2:0 pentru Gloria în min. 13.

În min. 17 din corner, bătut de Igna, Fritz cu o lovitură de cap marchează impacabil ridicând scorul cu 3:0.

În min. 36, Bătrân nu se lasă mai pe jos și modifică scorul cu 4:0, ca după 4 minute Fritz d'n nou marchează al treilea goal, iar scorul 5:0 pentru Gloria, terminându-se totodată și mitanul I.

După pauză venusistii încearcă acțiuni în asociație și personale, doar că vor reuși să mai reducă din goalurile primite, însă toată munca lor este în zadar. Gloria le strică orice combinații și orice speranțe de a mai egala. Mai tot mitanul doi s'a consumat prin eforturi uriașe din partea ambelor echipe, Venus cel puțin vrea cu orice preț să înscrie goalul de onoare și Gloria nu vrea să modifice rezultatul în ruptul capului.

DIVIZIA B

Crășana CFR — Vulturii 6:0 (0:0) Tot astăzi, 18 Mai 1941, pe arena Gloria a avut loc matchul divizionar B între Vulturii din Lugoj și Crășana CFR Arad, care s'a terminat tot prin înfrângerea oaspetilor cu 6:0.

Jean R. Neacșu (Continuare în Nr-ul viitor)

Sezătoarea Cercului literar al jud. Severin

Duminică, 11 Mai a. c. Cercul Literar al jud. Severin, a ținut o sezătoare literară în comuna Ferdinand-Severin, pentru comemorarea a trei ani dela moartea marei luptător naționalist Octavian Goga, despre care a vorbit așa de frumos scriitorul Victor Ungur dela Lugoj.

DL. locot.-colonel Theodor Cernău a ținut cuvântul de deschidere al sezătorii, arătând rolul însemnat al acestor manifestațiuni culturale, iar dl. Lucian Costin, membru activ al Societății Scriitorilor Români și membru activ la Societatea Regală de Geografie a conferențiat despre „Viața și moartea în folclorul bănățean”, fiind aplaudat frenetic de publicul numeros din sală.

S'au citit din operele scriitorilor clasici. Dl. Victor Ungur a citit poezii din Eminescu și Octavian Goga.

DL. Alexandru Mihăilescu a citit poezii din George Coșbuc, iar tânărul scriitor oltean Gheorghe Lică-Olt a citit o schiță veselă de I. L. Carageale.

In partea doua a festivalului membrii cercului literar au citit din scrierile proprii. Tânărul fabulist Alex. Mihăilescu a citit o fabulă adecvată timpurilor. Dl. V. Ungur a citit câteva poezii inedite. Epigramistul Theodor Cernău a spus câteva epigrame savuroase, iar Lică-Olt a citit o schiță din viața ceferistilor.

La această sezătoare literară a dat concursul și corul Căminului Cultural din Ferdinand de sub președinția preotului Ioan Racoveanu Nera, parohul bisericii ortodoxe din localitate.

CELE MAI PRACTICE CADOURI:

biuterii și ceasuri. In mare asortiment găsiți cu prețuri moderate la firma ANDRIS RUDOLF bijutier creștin TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu. Telefon: 20 04

Germania, țara motocicletelor

Dintre cele aproximativ 3.600.000 motocelete care circulau în anul 1939 în lumea toată, Germaniei îi aparțineau 1.600.000, adică aproape jumătate. Germana este deci țara cu cele mai multe motocelete din lume și locul acesta de frunte îl va păstra desigur, dat fiind prețul ieftin al motocicletelor și cheltuielile de întreținere mult mai reduse decât ale automobilelor mici.

Inaugurarea liniei aeriene Arad București

Table with routes and fares: București - Arad, Brașov, Sibiu, Sibiu - Arad, Arad - București, Sibiu - Brașov, Brașov - București.

Ultima oră

M. S. Regele a deschis al 18-lea Salon Oficial

București. — Sâmbătă a avut loc deschiderea celui de al 18-lea Salon Oficial de Pictură și Sculptură în prezența M. S. Regelui și M. S. Reginei Mamă Elena.

Prințul de Spoleto a fost desemnat pentru tronul Croației

Roma. — Duminică dimineața la orele 9.30 a sosit la Roma delegația croată, în frunte cu d. dr. Ante Pavelici, șeful statului independent Croa, pentru a oferi Coroana Croației unui principe din Casa de Savoia.

Croatia, prințului de Spoleto, desemnat pentru Tronul Croației de M. S. Regele Impărat Victor Emanuila Prințepoie de Spoleto, născut în 1900 la Torino, este cel mai popular membru al Casei de Savoia și cel mai tânăr. Prințul era comandantul unei formațiuni de hidro-avioane, în 1929 condus o expediție în munții Himalaya, realizând valoroase explorațiuni, luând parte activă și în războiul din Abesinia.

La orele 11.45 în sala Palatului Quirinal a fost oferită Coroana

In concepție lucru valoros german VICTORIA, PUGH, DEUTSCHLAND și BARONIA

sunt cele mai bune biciclete a sezonului actual. Combinațiuni senzionale. Calitate realizabilă până în prezent. Prețuri extrem de efine. Revânzătorii beneficiază de reducere

„MECATON” Gh. Ciaciș & Co.

(Fost SIGISMUND HAMMER & FIUL)

A R A D, BULEVARDUL REGELE FERDINAND Nr. 27